

Rūpnīcu elektroiekārtu tehnika profesionālās kvalifikācijas pamatprasības

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – rūpnīcu elektroiekārtu tehniķis.
2. Profesijas kods – nav.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– rūpnīcu elektroiekārtu tehniķis, sadarbojoties ar augstāk kvalificētu speciālistu, veic darbus rūpnīcas elektroiekārtās, patstāvīgi veic rūpnīcu elektroiekārtu elektromontāžas un ekspluatācijas darbus, uzrauga plāna izpildi, pārrauga elektroiekārtu resursus, uzrauga remontdarbu izpildi.

Rūpnīcu elektroiekārtu tehniķis strādā ražošanas, ieguves un pārstrādes uzņēmumos, strādā kā pašnodarbināta persona vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja izprast rūpnīcu tehnoloģiskos procesus un elektroiekārtu drošu ekspluatāciju.

2. Spēja lasīt, izprast elektromontāžas un principiālās shēmas.

3. Spēja patstāvīgi izstrādāt vienkāršas elektromontāžas un principiālās shēmas, nepieciešamības gadījumā veikt korekcijas rūpnīcu elektroiekārtu dokumentācijā.

4. Spēja, sadarbojoties ar citiem speciālistiem, plānot un saskaņot nepieciešamos rūpnīcu elektroiekārtu ekspluatācijas darbus un resursus, ievērojot ekspluatācijas instrukcijas.

5. Spēja novērtēt rūpnīcu elektroiekārtu darbību, veicot vizuālo apskati un nepieciešamos mērījumus.

6. Spēja noteikt neatbilstības un bojājumus rūpnīcu elektroiekārtās, noteikt to cēloņus.

7. Spēja veikt rūpnīcu elektroiekārtu elektromontāžas un ekspluatācijas darbus, pildot atslēdznieka un elektroatslēdznieka pienākumus.

8. Spēja patstāvīgi veikt komutācijas darbus un rūpnīcu elektroiekārtu iestatīšanu jeb parametru regulēšanu.

9. Spēja veikt, dokumentēt un analizēt elektrotehnisko lielumu un vērtību mērījumus, izmantojot atbilstošus mērinstrumentus.

10. Spēja lietot rūpnīcu elektroiekārtu programmējamās loģiskās iekārtas.

11. Spēja novērtēt darba vides iespējamos riskus, organizēt rūpnīcu elektroiekārtu tehniķa darbu atbilstoši darba aizsardzības prasībām.

12. Spēja ievērot vides aizsardzības prasības un veikt rūpnīcu elektroiekārtu tehniķa darba pienākumus, nekaitējot apkārtējai videi.

13. Spēja izvēlēties un lietot darba aizsardzības līdzekļus, veicot rūpnīcu elektroiekārtu tehniķa darbu.

14. Spēja patstāvīgi sagatavot darba vietu drošai darba veikšanai.

15. Spēja plānot, organizēt un uzraudzīt savu un sev pakļautā personāla darbu.

16. Spēja atrast, izvērtēt un radoši izmantot iegūtās zināšanas par rūpnīcu elektroiekārtām un jaunumiem enerģētikas nozarē.

17. Spēja sniegt pirmo palīdzību.

18. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

19. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.

20. Spēja pilnveidot savu profesionālo kompetenci.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Izprast rūpnīcu tehnoloģisko procesu mijiedarbību.

2. Noteikt iespējamos riskus rūpnīcu elektroiekārtās.
3. Lasīt, izprast un ievērot rūpnīcu elektroiekārtu ekspluatācijas instrukcijas.
4. Lasīt elektromontāžas un principiālās shēmas.
5. Izprast principiālo shēmu darbību un rūpnīcu elektromontāžas shēmas.
6. Prast analogi un digitāli skicēt.
7. Patstāvīgi izstrādāt elektromontāžas un vienkāršas principiālās shēmas.
8. Papildināt un labot rūpnīcu elektrotehnisko dokumentāciju.
9. Plānot rūpnīcu elektroiekārtu ekspluatācijas darbu veikšanai nepieciešamos resursus.
10. Atbilstoši prasībām aizpildīt rūpnīcu elektroiekārtu apgaitas lapas.
11. Lietot atbilstošus mērinstrumentus, veikt elektrisko lielumu un vērtību mērījumus, nolasīt mērījumu rezultātus.
12. Veikt vizuāli tehnisko novērtējumu rūpnīcu elektroiekārtām.
13. Sadarbojoties ar augstāk kvalificētu speciālistu, konstatēt neatbilstības un bojājumus rūpnīcu elektroiekārtās, noteikt to cēloņus, aizpildīt nepieciešamo dokumentāciju saskaņā ar instrukcijām.
14. Veikt rūpnīcu elektroiekārtu atslēdznieka un elektroatslēdznieka darbus.
15. Veikt rūpnīcu elektroinstalācijas darbus.
16. Veikt komutācijas darbus.
17. Veikt rūpnīcu elektroiekārtu iestatīšanu jeb parametru regulēšanu.
18. Strādāt ar rūpnīcu elektroiekārtu programmējamām loģiskajām iekārtām.
19. Atrast, klasificēt un lietot nepieciešamo informāciju sava darba veikšanai.

20. Izprast un ievērot darba aizsardzības noteikumus, izmantot nepieciešamos darba aizsardzības līdzekļus atbilstoši situācijai.

21. Ievērot vides aizsardzības noteikumus, izprast to būtību.

22. Sagatavot darba vietu drošai darba veikšanai.

23. Sniegt pirmo palīdzību.

24. Lietot datortehniku un speciālo programmatūru rūpnīcu elektroiekārtu tehniķa darba veikšanai.

25. Plānot, organizēt un analizēt savu darbu.

26. Sazināties un sadarboties ar iesaistītajiem speciālistiem attīstības darbu plānošanā, rast kompromisu, organizējot darbu saskaņošanu.

27. Veikt tehniskos un organizatoriskos uzraudzības pasākumus.

28. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

29. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.

30. Pārvaldīt valsts valodu.

31. Pārvaldīt vienu svešvalodu.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. saskarsmes psiholoģija;
- 1.2. materiālzinība;
- 1.3. metālapstrādes pamatprincipi;
- 1.4. ētika;
- 1.5. informatīvās datu bāzes.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. rūpnīcu elektroiekārtu darbības principi, tehniskie parametri;
- 2.2. elektroatslēdznieka darbi;
- 2.3. elektroiekārtas, materiāli un resursi;
- 2.4. iespējamie bojājumi rūpnīcu elektroiekārtās;

- 2.5. rūpnīcu tehnoloģiskie procesi un iespējamie riski;
- 2.6. automatizācijas iekārtas;
- 2.7. darba tiesiskās attiecības;
- 2.8. datorzinības;
- 2.9. vides aizsardzība;
- 2.10. darba organizēšana.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. elektrotehnikas pamati;
- 3.2. rūpnīcu elektroapgāde;
- 3.3. rūpniecisko telpu apgaismojuma aprēķins un apgaismojuma elektriskais aprēķins;
- 3.4. iespējamie riski, to novēršana rūpnīcu elektroiekārtās;
- 3.5. elektriskie materiāli;
- 3.6. darba aizsardzības līdzekļi;
- 3.7. darba aizsardzības instrukcijas;
- 3.8. elektroiekārtu tehniskie termini, apzīmējumi;
- 3.9. elektromontāžas materiāli;
- 3.10. elektrotehniskie grafiskie apzīmējumi;
- 3.11. profesionālā terminoloģija valsts valodā un vienā svešvalodā;
- 3.12. rokas instrumenti, elektroinstrumenti;
- 3.13. elektrisko mērījumu veikšana;
- 3.13. pirmā palīdzība;
- 3.14. viena svešvaloda;
- 3.15. valsts valoda.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba aizsardzības un vides aizsardzības noteikumu ievērošana.	1.1. iepazīties ar darba aizsardzības noteikumiem; 1.2. ievērot darba aizsardzības noteikumus; 1.3. izprast attiecīgās rūpnīcas tehnoloģiskos procesus un iespējamos riskus; 1.4. lietot rūpnīcu elektroiekārtu ekspluatācijas instrukcijas; 1.5. lietot darba aizsardzības līdzekļus.
2. Rūpnīcu elektroiekārtu tehniskās dokumentācijas uzturēšana.	2.1. lasīt elektromontāžas un principiālās shēmas; 2.2. izprast elektromontāžas un principiālās shēmas; 2.3. veikt nepieciešamās korekcijas rūpnīcu elektroiekārtu dokumentācijā; 2.4. patstāvīgi izstrādāt vienkāršas elektromontāžas un principiālās shēmas.
3. Rūpnīcu elektroiekārtu ekspluatācijas darbu plānošana.	3.1. ievērot rūpnīcu elektroiekārtu ekspluatācijas instrukcijas; 3.2. noformēt rūpnīcu elektroiekārtu apgaitas lapas; 3.3. plānot nepieciešamos resursus rūpnīcu elektroiekārtu ekspluatācijas darbu veikšanai; 3.4. plānot veicamos darbus, sadarbojoties ar iesaistīto struktūrvienību speciālistiem; 3.5. saskaņot plānotos darbus.
4. Rūpnīcu elektroiekārtu apkalpošana (uzturēšana).	4.1. veikt elektroiekārtu vizuālo apskati; 4.2. veikt elektriskos mērījumus rūpnīcu elektroiekārtās; 4.3. konstatēt neatbilstības elektroiekārtās un noteikt to cēloņus; 4.4. dokumentēt neatbilstības un to cēloņus elektroiekārtās; 4.5. novērst neatbilstības elektroiekārtās savas kompetences ietvaros; 4.6. sagatavot darba vietu droša darba veikšanai elektroiekārtās un to aizsargjoslās; 4.7. veikt ekspluatācijas darbus rūpnīcu elektroiekārtās; 4.8. uzraudzīt darbus elektroiekārtās un to tuvumā.
5. Profesionālā pilnveide.	5.1. sekot rūpnīcu elektroiekārtu tehnoloģiju attīstībai; 5.2. atlasīt nepieciešamo informāciju; 5.3. lietot informāciju par jaunākajām tehnoloģijām; 5.4. sniegt priekšlikumus darba procesu uzlabošanai.

Rūpnīcu elektroiekārtu tehniķa profesionālās kvalifikācijas pamatprasību izstrādes darba grupa:

Arturs Bērziņš – eksperts, SIA "E.G. Elektrība", elektrisko iekārtu speciālists;
Oskars Bērziņš – eksperts, SIA "E.G. Elektrība", elektrisko iekārtu speciālists;
Valdis Bogdāns – eksperts, SIA "EMT", tehniskais konsultants;
Sandis Ozoliņš – eksperts, SIA "EatonElectric", pārdošanas inženieris;
Dans Perševics – eksperts, SIA "E.G. Elnetworks", elektroinženieris;
Ieva Bruksle – moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", docētāja;
Gints Burvis – moderators, SIA "Biznesa augstskola Turība", docētājs.

Rūpnīcu elektroiekārtu tehniķa profesionālās kvalifikācijas pamatprasību eksperti:

Inta Sīpola – Latvijas arodbiedrības "Enerģija" arodorganizācijas "Kaskāde" priekšsēdētāja, Pļaviņu HES ražošanas tehniķe;
Mārtiņš Silarājs – Latvijas elektrisko tīklu arodorganizācijas biedrs, AS "Latvijas elektriskie tīkli", vecākais elektrisko sistēmu inženieris.